

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

- 1. Назив квалификације:** Механичар моторних возила.
- 2. Сектор - подручје рада:** Машинство и обрада метала.
- 3. Ниво квалификације:** III
- 4. Начин стицања квалификације:**
Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса образовања у средњој стручној школи.
- 5. Трајање образовања:**
Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје три године.
- 6. Начин провере:**
Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на завршном испиту који спроводи средња школа.
- 7. Заснованост квалификације:**
Квалификација се заснива на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања.

7.1 Опис рада

Дужности - стручне компетенције:

- Организовање рада и примена мера безбедности и здравља на раду;
- Сервисирање возила;
- Поправка главних склопова возила и њихових подсклопова.

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
Организовање рада и примена мера безбедности и здравља на раду	<ul style="list-style-type: none"> - Одржавање исправности средстава за рад и уредност радног места; - Размењивање информација са надређенима, клијентима и колегама; - Припремање и контрола материјала и резервних делова према налогу; - Припремање алата и опреме за рад на радном месту; - Коришћење личне заштитне опреме; - Одлагање отпадног материјала и делова за репаратуру или рециклажу на прописан начин.

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
Сервисирање возила	<ul style="list-style-type: none"> - Преузимање и разматрање радног налога са документацијом; - Преглед функционисања и утврђивање неисправности система возила: мотор, трансмисија, управљачки систем, кочиони систем, систем ослањања, сигурносно-безбедносни систем и њихови подсклопови; - Отклањање узрока неисправности и уочених недостатака; - Контрола исправности извршених радова и завршна подешавања; - Подешавање и контрола конвергенције точкава; - Сервисирање према сервисној листи производа; - Попуњавање документације о извршеним радовима.
Поправка главних склопова возила и њихових подсклопова	<ul style="list-style-type: none"> - Пријем задатака са документацијом; - Демонтажа, отклањање узрока неисправности и монтажа главних склопова возила: погонски систем (мотор, трансмисија), управљачки систем, кочиони систем, систем ослањања, сигурносно-безбедносни систем и њихови подсклопови; - Учествовање у захтевнијим поправкама мотора и трансмисије возила под надзором уз упућивање на извршавање појединих послова; - Уградња поправљених или нових елемената и подсклопова; - Подешавање рада мотора и осталих уређаја возила у завршној монтажи; - Попуњавање евиденције о извршеним радовима и предаја возила у даљи поступак.

7.1.1 Екстремни услови под којима се обавља посао са стеченом квалификацијом:

- скучен простор за рад;
- повишени ниво буке и вибрације;
- светлосно зрачење.

7.1.2 Изложеност ризицима при обављању посла са стеченом квалификацијом:

- ризик од механичких повреда;
- ризик од пожара;
- ризик од струјног удара;
- ризик од светлосног зрачења.

7.2 Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију МЕХАНИЧАР МОТОРНИХ ВОЗИЛА је оспособљавање лица за сервисирање возила и поправку главних склопова возила и њихових подсклопова.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

7.3 Исходи стручног образовања

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
организује рад и примењује мере безбедности и здравља на раду	<ul style="list-style-type: none"> - опише радно место и начин одржавања; - наведе и опише средства за рад; - опише процедуру преузимања возила; - опише резервне делове возила и материјал према налогу; - објасни мере безбедности и здравља на раду; - опише процедуру одлагања отпадног материјала. 	<ul style="list-style-type: none"> - прими возило према прописаној процедури; - изабере алат и опрему према налогу; - припреми алат, прибор и потребни материјала за сервисирање возила; - предузима мере за сигуран рад у складу са прописима ХТЗ и врши одабир заштитних средстава; - води евиденцију о утрошеном материјалу, деловима и времену; - одлаже отпадни материјал, делове за репаратуру или рециклажу сагласно процедури. 	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове; - ефикасно планира и организује време; - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у машинству и електроници; - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја опреме и алата које користи при обављању посла; - испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, флексибилност у односу према сарадницима;
сервисира возила	<ul style="list-style-type: none"> - опише садржај техничко-технолошке документације; - идентификује технолошки поступак за одређени радни задатак; - дефинише функционисање склопова и њихових подсклопова; 	<ul style="list-style-type: none"> - чита техничко технолошку документацију; - користи алат, прибор и потребан материјал за рад; - изведе поступак сервисирања према техничко-технолошкој документацији 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	<ul style="list-style-type: none"> - наведе и објасни видове неисправности склопова и подсклопова; - опише узроке неисправности и поступке отклањања; - опише начин контроле извршених радова и завршних подешавања; - опише сервисирање возила према сервисној листи произвођача; - опише садржај документације о извршеним радовима; 	<p>(сервисно упуство произвођача);</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи уређаје за проверу исправности склопова и њихових подсклопова (дијагностичке уређаје); - примењује потребне радње за утврђену неисправност; - изведе контролу извршених радова; - изради документацију о извршеним радовима; 	<ul style="list-style-type: none"> - ради у тиму; - буде прилагодљив на промене у раду; - решава проблеме у раду; - одреди приоритете; - изгради и одржава односе са клијентима; - буде оријентисан према клијентима и чува клијенте; - буде спреман на даље учење и усавршавање;
поправља главне склопове возила и њихове подсклопове	<ul style="list-style-type: none"> - опише техничко-технолошку документацију; - идентификује технолошки поступак за одређени радни задатак; - опише демонтажу и монтажу главних склопова возила; - наведе и опише стандардне ознаке машинских делова за замену и потребног материјала; - опише специфичност виталних склопова и подсклопова моторног возила; - опише завршно подешавање мотора и уређаја; - опише садржај документације о извршеним радовима. 	<ul style="list-style-type: none"> - користи уређаје за проверу неисправности на моторном возилу (дијагностички уређаји); - изради листу машинских делова за замену и потребног материјала; - користи алат, прибор и потребан материјал за рад; - изведе захтеване радње према техничко-технолошкој документацији; - изврши контролу изведених радова; - изради документацију о извршеним радовима. 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима.